

Snění o budoucnosti - sklo a bižuterie období socialismu

5.10.2022 - | Ministerstvo kultury ČR

Socialistické Československo patřilo k největším výrobcům skla a bižuterie na světě. Od poloviny 50. let se do těchto oborů investovalo velké množství energie, idejí a financí. Nikdy v historii se na podobě tohoto sortimentu nepodílela tak početná skupina designérů, kteří nejen následovali dobové trendy, ale pokoušeli se i o vytváření nových, ať již přímo v závodech nebo externě. Ve výrobě svou kariéru začínali později světoznámí výtvarníci Stanislav Libenský, Věra Lišková, René Roubíček, Miluše Roubíčková-Kytková, František Vízner či Jiřina Žertová. Vedle ruční výroby se od 70. let stále více prosazovala automatika, kterou taktéž navrhovali i renomovaní umělci v čele s Pavlem Hlavou. Vzorování bižuterie se věnovali například šperkaři Libuše Hlubučková nebo Jaroslav Kodejš.

„Proč Snění o budoucnosti? Zatímco výtvarníci a teoretici snili o vytvoření nového moderního skla a bižuterie, v jiný sen věřili lidé z praxe, snažící se zboží sice kvalitně, ale co nejlevněji a nejrychleji vyrobit a poté dobře a v co největším množství prodat. Výsledkem neustálého potýkání mezi nimi byly pozoruhodné výrobky, jimiž se dnes pyšní četná muzea, soukromé sbírky i běžné domácnosti,“ uvedl hlavní kurátor muzea Petr Nový. Výtvarníci design komerčního československého skla a bižuterie přitom ovlivnili mnohem více, než by se z kritických textů dobových teoretiků i jich samotných zdálo. To však v žádném případě neznamená, že by z nabídky exportních socialistických firem zmizel sortiment historický, podbíživý či zhotovovaný přímo na přání zákazníků. Tento mix jim naopak pomáhal udržovat si až do konce období socialismu jedno z předních míst mezi světovými výrobci užitečného skla a bižuterie.

Večerní modř, 1961, design Milan Metelák, Borské sklo - Harrachov, foto MSB

„Návštěvníci na výstavě uvidí na 300 pečlivě vybraných předmětů, které přibližují hlavní trendy a výtvarné tendence,“ řekla ředitelka muzea Milada Valečková. „Dobovou atmosférou je inspirované i scénografické řešení architekta Jana Stolína a grafika Davida Matury.“

Výstavu je možné navštívit od 7. října až do května příštího roku. Muzeum k ní připravilo též obsáhlou a fotograficky bohatou publikaci v českém a anglickém jazyce.

Projekt byl financován z prostředků Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II) Ministerstva kultury ČR v rámci projektu Design československého skla a bižuterie 1948–1989 (DG18P02OVV031). Řešitelem projektu je Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

Kontakt:

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

U Muzea 398/4, 466 01 Jablonec nad Nisou

www.msb-jablonec.cz; <https://www.facebook.com/msbjablonec>

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/sneni-o-budoucnosti-sklo-a-bizuterie-obdobi-socialismu-4-cs4969.html>